

WSTĘPNE BADANIA STRATYGRAFICZNE NA OBECNOŚĆ WYSTĘPOWANIA
HISTORYCZNEJ POLICHROMII NA ELEWACJACH
BUDYNKU PRZY UL. WROCŁAWSKIEJ 26 W ZIELONEJ GÓRZE
WRAZ Z PROGRAMEM PRAC RENOWATORSKICH



Opracował:

MGR INŻ. ARCH. DOROTA KRUPKA

Zielona Góra, czerwiec 2020

Spis treści:

- I. Identyfikacja obiektu
- II. Dane dotyczące opracowania
- III. Rys historyczny
- IV. Opis obiektu
- V. Stan zachowania
- VI. Metodyka prac
- VII. Badania kolorystyki
- VIII. Podsumowanie
- IX. Program prac

I. IDENTYFIKACJA OBIEKTU

Rodzaj: Stratygrafia nawarstwień malarskich elewacji budynku przy ul. Wrocławskiej 26 w Zielonej Górze wraz z programem prac renowatorskich.

Datowanie: 1902r.

II. DANE DOTYCZĄCE OPRACOWANIA

ZLECENIODAWCA: prywatny inwestor

WYKONAWCA: mgr inż. arch. Dorota Krupka

CZAS TRWANIA: czerwiec 2020r.

WSTĘPNE BADANIE OPRACOWANE W OPARCIU O ISTNIEJĄCE UBYTKI FARBY I TYNKU NA ELEMENTACH

III. RYS HISTORYCZNY

Ulica Wrocławska (dawna Breslauerstrasse) posiada starą metrykę. Odnotowana została w dokumentach miejskich z 1686-1690, a szosa zbudowana w 1816 roku. Rozwinęła się wzdłuż traktu komunikacyjnego prowadzącego w kierunku południowo-wschodnim do Głogowa i dalej do Wrocławia.

Na przełomie XIX i XX wieku teren przy skrzyżowaniu ul. Wrocławskiej z ul. Lwowską (dawniej Hirtenbergstraße) należał do Augusta Grundmanna, posiadacza folwarku i winnicy na wzgórzu, które od nazwiska właściciela nosiło nazwę Grundmanns Berg. Obecny budynek wzniesiony został w 1902 roku o czym informuje data umieszczona w szczycie elewacji frontowej. Z przekazów archiwalnych wiadomo, iż w 1909 w domu przy ul. Breslauerstrasse 30 (Wrocławska 26) mieszkała wdowa Louise Grundmann. Na planie miasta z lat 1920-1930 widoczne jest oznaczenie zabudowy narożnej, prostokątnej posesji na skrzyżowaniu Breslauerstrasse i Hirtenbergstrasse. Natomiast na planie Zielonej Góry z 1933 r. oznaczono budynek przy Breslauerstrasse 30.



il.1 plan Zielonej Góry z lat ok. 1920-1935



il.2 plan Zielonej Góry z 1933 r.

Zabudowa w tej części miasta miała charakter rozluźniony i reprezentowała różne formy i gabaryty. Składały się na nią m.in. wolnostojące domy czynszowe przy ul. Wrocławskiej nr 25, nr 27, nr 29 (Breslauerstrasse 10, 10a, 10b) wzniesione przez architekta i przedsiębiorcę budowlanego Otto Noacka, który sam zamieszkał w domu przy Breslauerstrasse 10. Po drugiej stronie traktu znajduje się budynek przy ul. Wrocławskiej 26 o zwartej dwukondygnacyjnej bryle nakrytej dachem naczółkowym. Najbardziej dekoracyjne opracowanie uzyskała elewacja frontowa ozdobiona detałem architektonicznym. Budynek nr 26 w swej konstrukcji, bryle, kompozycji elewacji oraz zastosowanemu repertuariowi detalu i motywów zdobniczych jest przykładem wartościowej architektury ubiegłego stulecia w mieście, reprezentującej nurt eklektyczny.

IV. OPIS OBIEKTU

Budynek przy ul. Wrocławskiej 26 znajduje się poza zespołem staromiejskiej zabudowy Zielonej Góry. Usytuowany w północnej części ulicy Wrocławskiej, w linii zabudowy. Zajmuje obszerną, narożną posesję na skrzyżowaniu ul. Wrocławskiej i ul. Lwowskiej. Od strony wschodniej sąsiaduje z budynkiem nr 28.

Budynek założony został na planie czworoboku. Wymurowany w tradycyjnej technologii, otynkowany, o elewacjach zdobionych wystrojem sztukatorskim. Dwukondygnacyjna bryła nakryta została dachem naczółkowym, pokrytym dachówką ceramiczną ułożoną podwójnie w koronkę, o kalenicy równoległej do pierzei ulicy Wrocławskiej i urozmaiconym szczytem w części wschodniej fasady. Budynek podpiwniczony z ceramicznymi i drewnianymi stropami.

Kompozycja elewacji opiera się na osiach wyznaczonych przez otwory okienne i drzwi wejściowe. Artkulacja horyzontalna wyznaczona przez cokół, fryzy, gzyms cokołowy, gzyms międzykondygnacyjny oraz gzyms koronujący.

Najbardziej dekoracyjne opracowanie uzyskała elewacja frontowa czteroosiowa, zaakcentowana w części wschodniej dwuosiowym pseudoryzalitem zwieńczonym trójkątnym szczytem. W szczyt wkomponowano dwa otwory okienne w obramieniu, oparte na profilowanym gzymsie odcinkowym, pod którym znajduje się fryz złożony z trójkątów. W polach trójkątów znajduje się data 1902.

Rytmicznie rozmieszczone prostokątne okna ujęte zostały profilowanymi opaskami o oryginalnym wykończeniu – na parterze zwieńczone łukiem wklęsło-wypukłym i uskokowymi naczółkami, a na pierwszym piętrze zamknięte łukiem odcinkowym ze zwornikiem. Układ kompozycyjny podkreślają płyciny między kondygnacjami, umieszczone w osiach okiennych. Pola płycin zwieńczone łukiem wklęsło-wypukłym z uskokami. Całość zwieńczona fryzem z poziomych prostokątów i gzymsem koronującym. Repertuar zastosowanego detalu architektonicznego w formie gzymśków, fryzów, opasek, naczółków płycin odwołuje się do stylistyki różnych epok tworząc w efekcie eklektyczną całość.

Elewacja boczna wschodnia czteroosiowa w partii poddasza, urozmaicona gzymśami międzykondygnacyjnymi. Okna poddasza wsparte na profilowanym gzymśie odcinkowym, w tym dwa centralne otwory okienne ujęte opaskami, a dwa boczne o znacznie mniejszych rozmiarach. Ponad nimi pojedyncze okienko doświetlające strych.

Elewacja boczna zachodnia –jednoosiowa w kondygnacji parteru i 1 piętra, czteroosiowa w partii poddasza o układzie kompozycyjnym analogicznym jak w elewacji wschodniej.

Elewacja tylna jest czteroosiowa w partii parteru i trójosiowa w partii 1 piętra, z centralnym pseudoryzalitem zwieńczonym trójkątnym szczytem i mieszczącym główne wejście do budynku. Wejście poprzedzone zostało drewnianym gankiem na podmurówce. Ganek nakryty płaskim daszkiem wspartym na drewnianych słupach z dekoracją snycerską. Schody wiodące do wejścia o betonowych stopnicach. Elewacja o oszczędnej dekoracji, na którą składają się gzymśy cokołowe, międzykondygnacyjne oraz gzymś koronujący. Stolarka drzwiowa drewniana, dwuskrzydłowa, z przeszklonym nadświetlem. Skrzydła drzwiowe z dekoracją snycerską w postaci profilowanych płycin, trójkątnych naczółków i ozdobnej listwy przymykowej.

Stolarka okienna w budynku zróżnicowana pod względem materiału, kształtu, rozmiaru, formy, proporcji i detalu snycerskiego.



il.3 widok na elewację frontową i bocznią zachodnią



il.4 widok na elewację tylną

V. STAN ZACHOWANIA

Ogólny stan techniczny elewacji budynku określić można jako średni. W partii cokołu widoczne są ubytki i odparzenia tynku, co może być wynikiem oddziaływania wody - podciągania kapilarnego, nieprawidłowego działania lub braku izolacji. Ponadto powyżej na elewacjach widoczne są także ubytki i odparzenia tynków, uszkodzenia detalu architektonicznego oraz ubytki warstwy malarskiej i ogólne zabrudzenia. Miejscami nieestetyczne uzupełnienia wyprawy tynkarskiej.

Tynki

Tynki na elewacjach nakrapiane typu „baranek”. Tynk z powodu grubej warstwy o słabej przyczepności do podłoża spękany, odparzony. W wielu miejscach ubytki tynku na dużych powierzchniach, zwłaszcza na elewacji bocznej wschodniej. Widoczne ślady miejscowych napraw.



il.5 elewacja boczna, wschodnia z widocznymi ubytkami tynku



il.6 ubytki tynku i współczesne uzupełnienia na cokole elewacji frontowej



il.7 ubytki tynku na cokole w elewacji bocznej

Detal architektoniczny: gzymsy, fryz, opaski, płyciny– tynk gładki, malowany.

Detal architektoniczny

Budynek posiada detal architektoniczny na elewacjach w postaci cokołu, gzymsów, fryzu, płycin, opasek. Obecny stan zachowania z widocznymi ubytkami, spękaniami i zabrudzeniami.



il.8 wystrój architektoniczny elewacji frontowej



il.9 obramienie okienne w partii parteru fasady

Ganek w elewacji tylnej – drewniane słupy z widocznymi ubytkami warstwy malarskiej i ubytkami, spękaniem drewna. Podobnie na ozdobnych elementach snycerskich

Schody zewnętrzne w układzie równoległym do budynku ze spocznikiem. Betonowe stopnice w noskami wiodą do wejścia głównego. Stan z widocznymi śladami użytkowania, zabrudzeniami, punktowymi ubytkami. Wtórna metalowa balustrada złożona z dwóch słupków i pochwyty. Na posadzce spocznika okładzina z płytek białych i czarnych układanych w szachownicę.



il.10 ganek z wejściem do budynku



il.11 schody zewnętrzne



il.12 okładzina z płytek w ganku

Stolarka okienna – zróżnicowana pod względem materiału, rozmiaru, kształtu i detalu snycerskiego.

W elewacji frontowej zachowana historyczna stolarka okienna - prostokątna, drewniana, o konstrukcji skrzynkowej. Okna są dwudzielne, czteroskrzydłowe ze stałym profilowanym ślemieniem i dekoracją snycerską na listwie przymykowej.

W elewacji tylnej zachowana historyczna drewniana stolarka na klatce schodowej o konstrukcji krosnowej (2 sztuki). Okno na parterze dwupoziomowe ze stałym profilowanym ślemieniem, ze skrzydłami podzielonymi szprosami na mniejsze kwaterki przeszklone częściowo zachowanymi podłużnymi taflami szkła piaskowanego w motywy ornamentalne, szkła ornamentowego oraz kwadratowymi szybami barwionymi z rżniętym motywem floralnym. Okno na piętrze-czteroskrzydłowe ze stałym profilowanym ślemieniem, ze skrzydłami podzielonymi szprosami na mniejsze kwaterki, wypełnione częściowo zachowanymi taflami szkła piaskowanego w motywy ornamentalne.

Pozostała stolarka okienna w elewacji tylnej w il. 4 sztuk, w tym 2 sztuki to okna drewniane, dwudzielne, czteroskrzydłowe i 2 sztuki to wtórne okienka o niewielkich rozmiarach wstawione w blendy okienne.

Elewacja boczna zachodnia - drewniana i wtórna z pcv.

Elewacja boczna wschodnia – stolarka drewniana, czteroskrzydłowa i jednoprzestrzenne okienka strychowe.

Stolarka z widocznymi ubytkami warstwy malarskiej, ubytkami drewnianych elementów ram i detali snycerskich, ubytkami kitowania.



il.13 stolarka okienna w elewacji tylnej



il.14 stolarka okienna w elewacji tylnej



il.15 stolarka okienna w elewacji bocznej



il.16 stolarka okienna w elewacji frontowej

Stolarka drzwiowa zewnętrzna

Główne wejście do budynku znajduje się w elewacji tylnej, w formie dwuskrzydłowych, prostokątnych drzwi o konstrukcji ramowo-płycinowej z przeszklonym nadświetlem. Skrzydła drzwiowe dekorowane w górnej części profilowanymi prostokątnymi płycinami z ornamentálnymi fartuszkami i zwieńczonymi trójkątnymi naczółkami oraz w części dolnej kwadratowymi płycinami o polach wypełnionych guzami.



il.17 wejście główne do budynku

VI. METODYKA BADAŃ

Odkrywki wykonano metodą usunięć nawarstwień malarskich i tynkarskich na ścianach oraz stolarce drzwiowej, okiennej i ganku. Ponadto na elewacjach występują naturalne odkrywki wynikające z destrukcji obiektu, które ukazują pierwotny materiał.

W efekcie stwierdzono istnienie historycznej wyprawy tynkarskiej na ścianach, które zachowały się pod wtórnymi warstwami monochromatycznych powłok malarskich kolejnych przemalowań. Na drewnianych elementach ganku stwierdzono zachowane ślady powłoki malarskiej. Podobnie na stolarce drzwiowej pod wtórnymi powłokami malarskimi zachowały się ślady historycznej kolorystyki. Nie przeprowadzono badań metodami chemicznymi i petrograficznymi.

VII. BADANIA KOLORYSTYKI ŚCIAN I SCHODÓW

Wykonano oględziny obiektu, wytypowano miejsca do wykonania odkrywek pozwalających na ustalenie kolorystyki warstw historycznych. W wyniku przeprowadzonych badań wyróżniono kilka faz chronologicznych pochodzących z różnych etapów remontów.

Odkrywki na ścianach wykonano w partii przyziemia i na wyższych kondygnacjach.

Ściany - Fasada

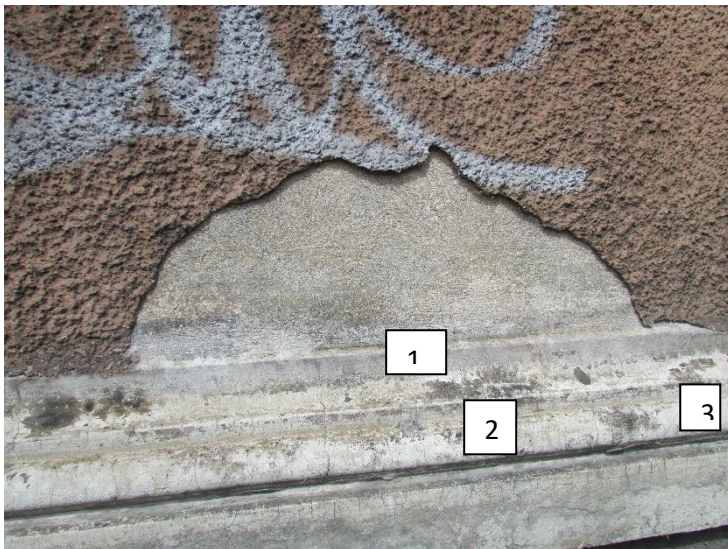


il.18 elewacja frontowa z miejscami wykonania odkrywek



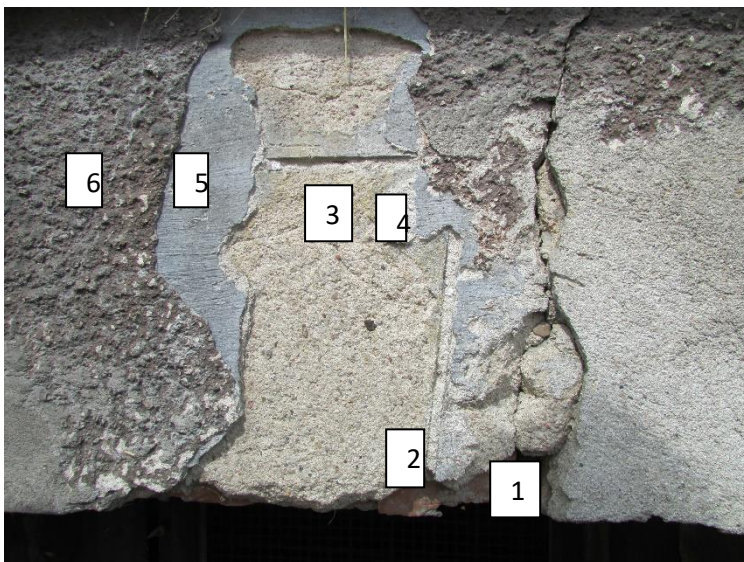
il.19 odkrywka nr E1 –parter elewacja frontowa

Nr warstwy	Faza chronologiczna	Datowanie	Charakterystyka warstwy	kolor
1	I	1902 w.	tynk	ugier
2	II	2 poł. XX w.	tynk	szary
3	II	2 poł. XX w.	warstwa malarska	beżowy



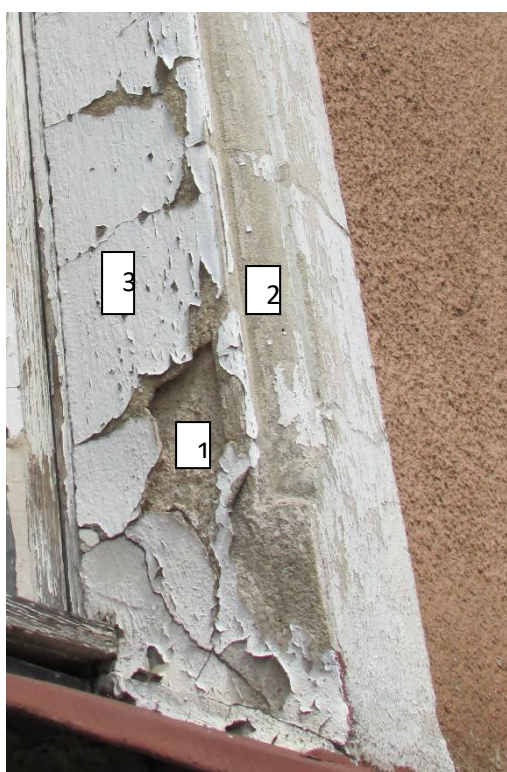
il.20 odkrywka nr E2-gzyms cokołowy

Nr warstwy	Faza chronologiczna	datowanie	Charakterystyka warstwy	kolor
1	I	1902r.	tynk	szary
2	I	1902r.	tynk	jasnoszary ciepłym odcieniu
3	II	2 poł. XX w.	warstwa malarska	biały



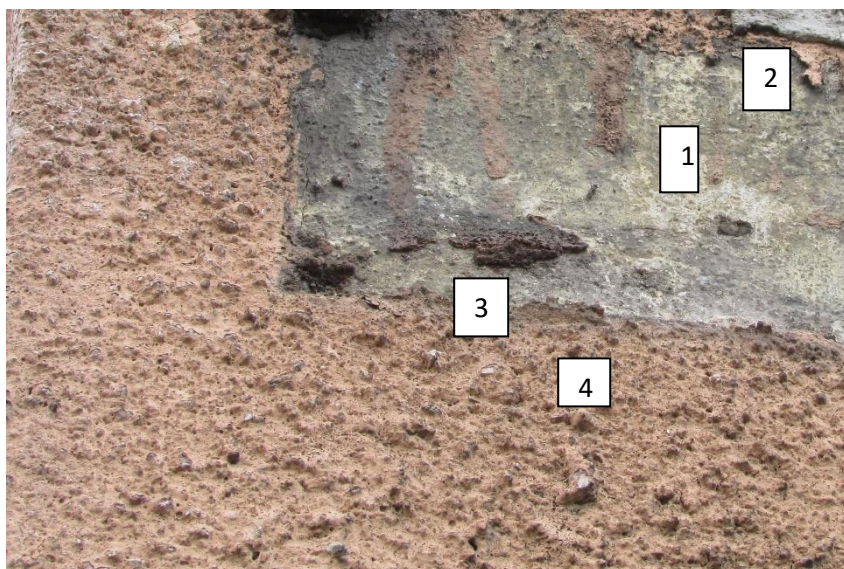
il.21 odkrywka nr E3 cokół, nad okienkiem piwnicznym

Nr warstwy	Faza chronologiczna	datowanie	Charakterystyka warstwy	kolor
1	I	1902r.	cegła	czerwonopomarańczowy
2	I	1902r.	tynk	piaskowy
3	I	1902r.	tynk	ugier
4	II	XX w.	tynk	jasnoszary
5	II	XX w.	warstwa malarska	szary
6	III	2 poł. XX w.	tynk	ciemnoszary



il.22 odkrywka nr E4 opaska okienna, parter

Nr warstwy	Faza chronologiczna	datowanie	Charakterystyka warstwy	kolor
1	I	1902r.	tynk	piaskowy
2	I	1902r.	tynk	jasnoszary ciepłym odcieniu
3	II	2 poł. XX w.	warstwa malarska	biały



il.23 odkrywka nr E5 parter, narożnik zachodni

Nr warstwy	Faza chronologiczna	Datowanie	Charakterystyka warstwy	kolor
1	I	1902 w.	tynk	piaskowy
2	I	1902 w.	tynk	ugier
3	II	2 poł. XX w.	tynk	szary
4	II	2 poł. XX w.	warstwa malarska	beżowy

Elewacja boczna zachodnia

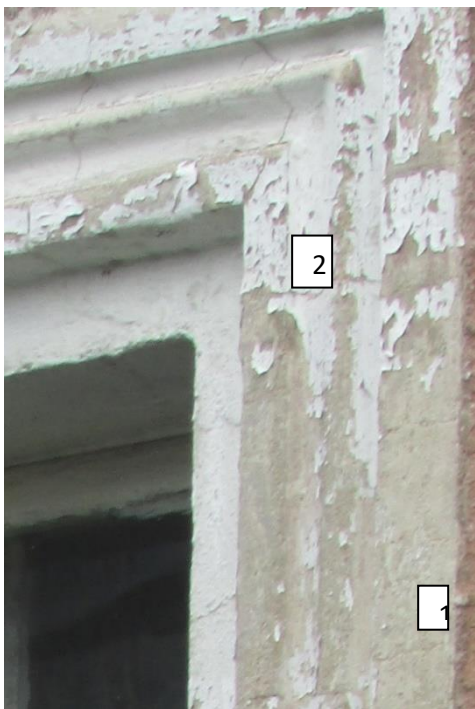


il.17 elewacja boczna zachodnia z miejscami odkrywek



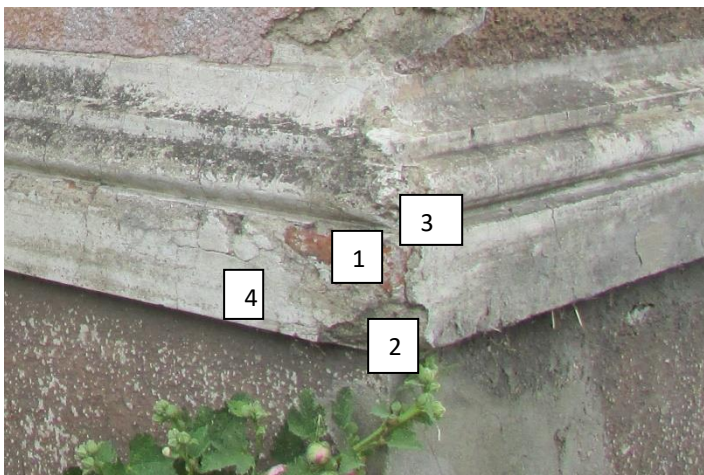
il.18 odkrywka nr E6 –szczyt, pod gzymsem podokiennym

Nr warstwy	Faza chronologiczna	datowanie	Charakterystyka warstwy	kolor
1	I	1902r.	tynk	ugier
2	II	2 poł. XX w.	tynk	szary
3	II	2 poł. XX w.	warstwa malarska	beżowy
4	III	2 poł. XX w.	warstwa malarska	różowy



il.19 odkrywka E7 – opaska okienna, parter

Nr warstwy	Faza chronologiczna	datowanie	Charakterystyka warstwy	kolor
1	I	1902r.	tynk	jasnoszary o ciepłym odcieniu
2	II	2 poł. XX w.	warstwa malarska	biały



il.20 odkrywka E8 –cokół

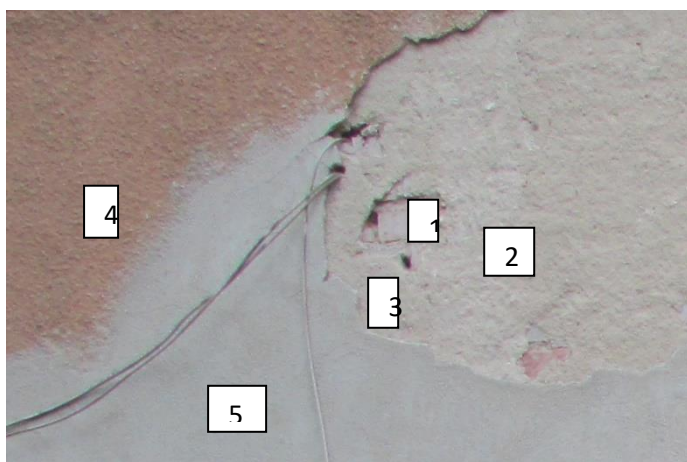
Nr warstwy	Faza chronologiczna	datowanie	Charakterystyka warstwy	kolor
------------	---------------------	-----------	-------------------------	-------

1	I	1902r.	cegła	czerwonopomarańczowy
2	I	1902r.	tynk	piaskowy
3	II	1902r.	tynk	jasnoszary o ciepłym odcieniu
4	III	2 poł. XX w.	warstwa malarska	biały

Elewacja boczna wschodnia



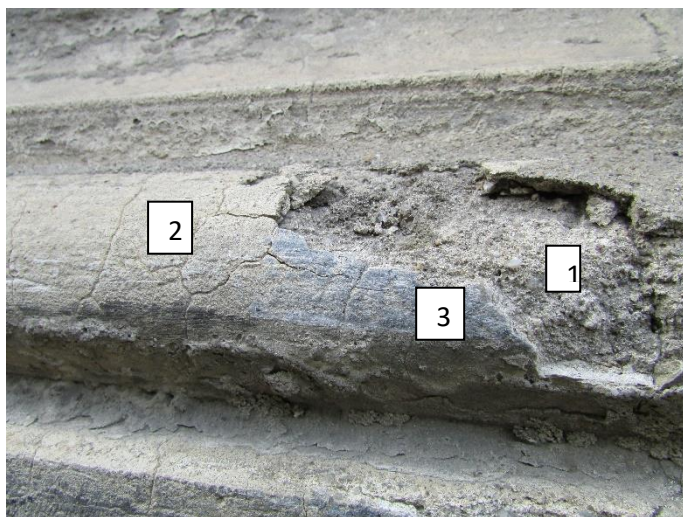
il.21 elewacja boczna wschodnia z miejscami odkrywek



il.22 odkrywka E9 –ściana, parter

Nr warstwy	Faza chronologiczna	datowanie	Charakterystyka warstwy	kolor
------------	---------------------	-----------	-------------------------	-------

1	I	1902r.	cegła	czerwonopomarańczowy
2	I	1902r.	tynk	piaskowy
3	I	1902r.	tynk	ugier
4	II	2 poł. XX w.	warstwa malarska	beżowy
5	II	2 poł. XX w.	tynk	szary



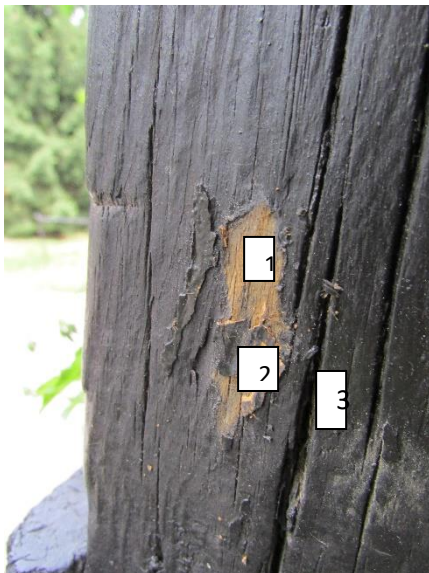
il.23 odkrywka E10 –gzyms cokołowy

Nr warstwy	Faza chronologiczna	datowanie	Charakterystyka warstwy	kolor
1	I	1902r.	tynk	piaskowy
2	I	1902r.	tynk	jasnoszary o ciepłym odcieniu
3	II	2 poł. XX w.	warstwa malarska	szary

Elewacja tylna



il.24 elewacja tylna z miejscami odkrywek



il.25 odkrywka E11 - słup ganka

Nr warstwy	Faza chronologiczna	datowanie	Charakterystyka warstwy	kolor
1	I	1902	drewno	naturalny kolor drewna
2	II	XX w.?	warstwa malarska	ochra
3	III	XX w.	warstwa malarska	ciemnobrązowy



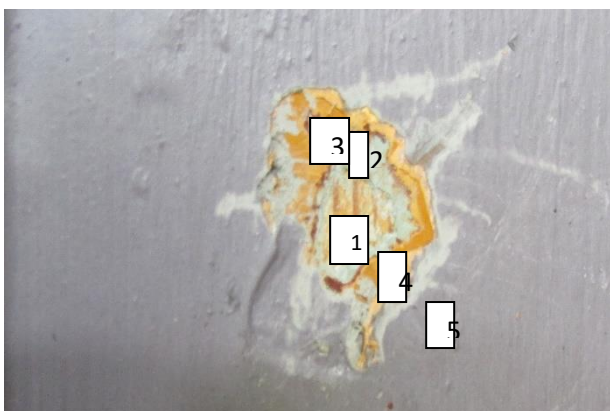
il.26 odkrywka E12- cokół, narożnik

Nr warstwy	Faza chronologiczna	datowanie	Charakterystyka warstwy	kolor
1	I	1902r.	tynk	piaskowy
2	I	1902r.	tynk	ugier
3	II	2 poł. XX w.	warstwa malarska	szary

Stolarka drzwiowa



il.27 drzwi wejściowe z miejscem odkrywki



il.28 Odkrywka E13–drzwi, prawe skrzydło strona zewnętrzna

Nr warstwy	Faza chronologiczna	datowanie	Charakterystyka warstwy	kolor
1	I	1902	drewno	naturalny drewna
2	I	1902	warstwa malarska	jasnozielony
3	II	XX w.	warstwa malarska	ciemnobrązowy
4	III	XX w.	warstwa malarska	ochra
5	IV	2 poł. XX w.	warstwa malarska	szary

Stolarka okienna



il.29 Odkrywka E14-okno, elewacja frontowa

Nr warstwy	Faza chronologiczna	datowanie	Charakterystyka warstwy	kolor
1	I	1902	drewno	naturalny drewna
2	I	1902	warstwa malarska	złamana biel
3	II	XX w.	warstwa malarska	biały

VIII. PODSUMOWANIE

Budynek zbudowany z materiału ceramicznego, cegły został pierwotnie pokryty dwoma warstwami tynku:

- pierwszy wapienno-piaskowy o średnim wypełniaczu kwarcowym;
- drugi barwiony w masie w kolorze ugrowym również średnio uziarniony;

Wielkość ziaren piasku średniego to $>0,2-0,63$ mm, zaprawa cementowo wapienna.

Ponadto stwierdzono istnienie trzeciej, późniejszej warstwy tynku wapienno-cementowego, nakrapianego z użyciem średniego obłego piasku typu „baranek” z warstwą malarską.

Detal architektoniczny posiadał pierwotnie kolor jasnoszary o ciepłym odcieniu.

Ponadto stwierdzono istnienie powłok malarskich pod warstwami wtórnych kolejnych przemalowań.

Na drzwiach zewn. w elewacji tylnej występuje powłoka malarska w kolorze szarym. Warstwa malarska w stanie dobrym. Odkrywki ujawniają warstwę drewna i kilka warstw malarskich, w tym pierwszą historyczną w kolorze bladozielonym. Zachowane historyczne szyldziki.

Na drewnianych elementach ganku występuje powłoka malarska w kolorze ciemnobrązowym oraz fragmentarycznie zachowana powłoka malarska w kolorze ochry.

Stolarka okienna – występuje powłoka malarska w kolorze białym, pod którą ujawniono warstwy przemalowań.

Odślonięte warstwy posiadają charakter zabytkowy. Odkryte fragmenty stanowią element pierwotnego wystroju kolorystycznego elewacji.

Warto przypomnieć, że kolorystyka elewacji stanowiła integralną część całościowej koncepcji architektonicznej. W związku z tym, w trakcie planowanego remontu elewacji zaleca się powrót do zidentyfikowanej kolorystyki.

Ściany

Pierwszą warstwą barwną zachowaną elewacji jest warstwa w kolorze ugru, a na detalu architektonicznym - jasnoszary o ciepłym odcieniu.

Drewniane elementy ganku – w kolorze ochry

Stolarka drzwiowa- w kolorze bładozielonym

Stolarka okienna- kolorze białym

PROPOZYCJA KOLORYSTYKI

Kolorystyka wg wzornika Keim Edition Historisch (ściany) Keim Exclusiv (detale) oraz NCS (stolarka drzwiowa, drewniane elementy ganku)

Ściany:

Elewacja nad gymsem cokołowym	- Keim Historisch 50010
Cokół raz z gymsem cokołowym	- Keim Historisch 50010
Detal architektoniczny (gymсы, opaski, płyciny)	- Keim Exclusiv 9576
Stolarka drzwiowa –	NCS S 3030-G30Y (porównawczo RAL 6021 Blassgrün)
Stolarka okienna - biały	
Drewniane elementy ganka	
▪ Słupki , belkowanie, krokwie , detal, wsporniki	- NCS S 4550-Y30R (RAL 8001 Ockerbraun)
▪ Deskowanie dachu	- NCS S 0505-Y

Do malowania drewna należy używać farb o odcieniu półmatowym lub matowym.

Ostateczna kolorystyka – do zatwierdzenia po wykonaniu prób kolorystycznych.

IX. PROGRAM PRAC

W wyniku przeprowadzonych badań ustalono zakres działań konserwatorskich dotyczących renowacji elewacji obiektu.

Renowacja tynków i warstw malarskich

- zmycie elewacji pod ciśnieniem wodą ze środkiem biodegradowalnym.
- usunięcie warstwy wtórnych wypraw tynkarskich.
- usunięcie uszkodzonych tynków w partiach zdegradowanych oraz naprawa przy użyciu tynków dedykowanych do obiektów zabytkowych.
- w miejscach zawilgoconych wykonanie tynków renowacyjnych w technologii WTA
- w miejscach spękań – w przypadku rys i drobnych spękań poszerzyć je i uzupełnić w technologii mineralnej.
- malowanie w kolorystyce ustalonej na podstawie badań stratygraficznych przy użyciu farb krzemianowych.
- malowanie drzwiczek szafek przyłączy w kolorach dostosowanych do ścian.

Renowacja detalu architektonicznego

- usunięcie partii zdegradowanych, odparzonych, silnie zdeintegrowanych.
- usunięcie wtórnych narzutów i nieestetycznych uzupełnień tynków.
- usunięcie wtórnych wymalowań z fragmentów stabilnych.

- zmycie elewacji pod ciśnieniem wodą ze środkiem biodegradowalnym.
- w miejscach występowania rys i drobnych spękań- poszerzenie i uzupełnienie w technologii mineralnej.
- uzupełnienie drobnych ubytków przy użyciu zaprawy sztukatorskiej z ręki.
- odtworzenie większych ubytków i brakujących elementów na wzór zachowanych przy użyciu wzorników wykonanych z natury (w tym odtworzenie zwornika nad okienkami piwnicznymi elewacji frontowej).
- uczytnienie i wyostrenie rysunku.
- malowanie w kolorystyce ustalonej na podstawie badań stratygraficznych przy użyciu farb krzemianowych

Renowacja elementów drewnianych – stolarka drzwiowa, elementy ganku

- oczyszczenie elementów drewnianych z warstw wtórnych metodami mechanicznymi i chemicznymi z wykluczeniem opalania.
- doczyszczanie papierem ściernym.
- dezynsekcja i dezynfekcja np. przy użyciu preparatu 3v3, Boramon lub równoważnych.
- uzupełnienie ubytków flekami drewnianymi w odpowiednim gatunku i usłojeniu lub kitem do drewna.
- wyszlifowanie.
- rekonstrukcja brakujących elementów drewnianych na wzór zachowanych.
- oczyszczenie elementów metalowych i zabezpieczenie antykorozyjne, malowanie farbami do metalu w kolorze grafitowym.
- spasowanie i uszczelnienie skrzydeł.
- gruntowanie.
- malowanie farbami do powierzchni drewnianych, półmatowymi w kolorystyce określonej na podstawie badań.

Stolarka okienna

- oczyszczenie elementów drewnianych z warstw wtórnych metodami mechanicznymi i chemicznymi z wykluczeniem opalania.
- doczyszczanie papierem ściernym.
- dezynsekcja i dezynfekcja np. przy użyciu preparatu 3v3, Boramon lub równoważnych.
- uzupełnienie ubytków.
- wyszlifowanie.
- rekonstrukcja brakujących elementów drewnianych na wzór zachowanych.
- rekonstrukcja i uzupełnienie ozdobnego szklenia na wzór zachowanego.
- kitowanie.
- oczyszczenie elementów metalowych i zabezpieczenie antykorozyjne.
- gruntowanie.
- malowanie farbami do powierzchni drewnianych, półmatowymi w kolorystyce określonej na podstawie badań.

Postulaty konserwatorskie

- przed przystąpieniem do prac remontowych elewacji należy sprawdzić stan techniczny pokrycia dachu i wykonać konieczne naprawy, w tym również obejmujące system odprowadzanie wód opadowych i obróbek blacharskich;
- wykonanie izolacji budynku. Wybór konkretnej metody izolacji po dokładnej analizie źródeł zawilgocenia.